

Motion till riksdagen

1987/88:T3

av Margareta Persson (s)

med anledning av prop. 1987/88:33 om säkerheten
för barn i bil m. m.

Det är mycket glädjande att även barn nu kommer att omfattas av kravet att använda bilbälte. Förslaget i propositionen är dock ofullständigt på några punkter.

I förslaget (3.2.1) står det att från det år barnet fyller sju år skall det använda den ordinarie bilbältesutrustningen.

Flera remissinstanser har påpekat att även barn över sju år kan ha behov av särskild skyddsanordning, därför att barn i den åldern är mycket olika i sin fysiska mognad. Ett vanligt bilbälte ger då inte alls ett nödvändigt skydd för alla barn. Barn upp till tio år bör därför ha rätt att använda särskild skyddsanordning, när det behovet finns. Det bör fastslås: "Från och med det år barnet fyller sju år skall det använda den ordinarie bilbältesutrustningen eller särskild skyddsanordning."

I förslaget sägs också att särskild skyddsanordning inte bör krävas när någon annan än vårdnadshavaren använder sin bil för transport av barnet.

Om t. ex. en dagbarnvårdare använder sin egen bil för att köra barnen, bör dock, enligt min mening, samma krav ställas på att skyddsanordning skall finnas som man ställer på den ordinarie vårdnadshavaren. En dagbarnvårdare har ju regelmässigt hand om barnen, och man kan därför inte anse att dessa transporter är av tillfällig natur.

Av föreliggande förslag framgår vidare att vårdnadshavaren inte behöver anskaffa särskild utrustning när han tillfälligt hyrt bilen.

Enligt min mening bör det dock ställas krav på vårdnadshavaren att när denne hyr en bil, även tillfälligt, så skall det också finnas skyddsutrustning. Det skall självfallet gå att hyra sådan på samma ställe som man hyr bilen. Ofta förekommer det att människor ständigt har bil till sitt förfogande genom leasingförfarande, och det vore högst olyckligt om inte samma krav på skyddsanordning ställs då, som när man äger bilen själv.

I avsnittet 3.3.1 behandlas skolskjutsar.

Det är emellertid synnerligen angeläget att förskolebarnens transportproblem också löses. Barn som finns inom barnomsorgen måste också omfattas av regler, eftersom de ofta är små och behöver särskilda skyddsanordningar. En del av barnen skjutsas dagligen till och från förskolan, och då måste självfallet också deras behov av säkra transporter genom särskild skyddsanordning tillgodoses. Men det bör också ställas krav på att barnen vid utflykter etc. i förskolans regi sitter så säkert som möjligt. Det kan inte anföras att sådant sker endast tillfälligt, eftersom det kan förutsättas att den som bedriver och ansvarar för förskoleverksamhet vet att det ingår utflykter i den reguljära verksamheten.

När det gäller uppräknningen av olika fordon som används för skolskjutsning och de invändningar som där kan göras kring bälteskrav, kan följande anföras: Inga nya fordon, som inte har bälten, bör få anskaffas efter det att lagen trätt i kraft. Det är angeläget att det kravet ställs, annars föreligger risk för att kommunerna satsar på mindre bussar som är specialinredda utan bälten. Om vi skall få säkra skolskjutsar för framtiden, så måste alla nyinvesteringar göras så trafiksäkra som möjligt.

Det är viktigt att det dispensförfarande som föreslås blir mycket tidsbegränsat. Efter en övergångsperiod på högst ett par år bör inga ytterligare dispenser medges.

Det är också otillfredsställande att man ibland skjutsar så många barn i vanliga bussar att de måste stå upp hela eller delar av resan. Det förekommer också att förskolebarn transporteras på det sättet. Även om man inte kan ställa krav om bälten i vanliga bussar, så måste kravet ställas att det måste finnas sittplatser åt alla barn.

Vederbörande utskott förutsätts utarbeta erforderlig lagtext för att reglera de i motionen påtalade behoven av ökad säkerhet i bil, buss eller specialfordon för barns resor.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen beslutar att fr. o. m. det år barnet fyller sju år skall det användas den ordinarie bilbältesutrustningen eller särskild skyddsanordning,
2. att riksdagen beslutar att vårdnadshavaren skall åläggas att se till att särskilda skyddsanordningar finns även vid leasingförfarande,
3. att riksdagen beslutar att den eller de som regelmässigt har hand om barnet skall jämföras med vårdnadshavaren när det gäller skyldighet att se till att skyddsutrustning finns,
4. att riksdagen beslutar att kommunerna skall ha rätt att bevilja dispens endast under en kort övergångsperiod,
5. att riksdagen beslutar att det skall finnas sittplatser för alla barn när skoltransporten sker i vanlig buss,
6. att riksdagen beslutar att uttala att nyinvesteringar i speciella fordon för skoltransporter får göras endast om dessa har bälten.

Stockholm den 11 november 1987

Margareta Persson (s)